

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Vaste Kamercommissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. mevrouw mr. E.C. Janssen
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: NOB commentaar op tweede Veegwet (“Wijzigingen van enkele belastingwetten (herstel van enige onjuistheden)”, kamerstuknummer 27 746)

1 juni 2001

Geachte Commissieleden,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna “de Orde”) heeft met belangstelling kennisgenomen van de tweede Veegwet en ziet hierin aanleiding een korte reactie te geven op twee onderdelen van het wetsvoorstel, te weten (i) de uitdelingsheffing (surtax) en (ii) de terugwerkende kracht waarin het wetsvoorstel voorziet. Ter toelichting moge het volgende dienen.

1. Uitdelingsheffing (artikel IV, onderdeel b Invoeringswet)

De Orde is verheugd dat de wenselijkheid is onderkend om door middel van een nieuwe veegwet enige onjuistheden in de Wet inkomstenbelasting 2001 (en daarmee samenhangende wetten) te herstellen. De Orde betreurt het echter dat met name op het gebied van de uitdelingsheffing (Artikel IV, onderdeel b Invoeringswet, hierna te noemen “surtax”) het herstel van de gesignaleerde onjuistheden ontoereikend is. De in de veegwet opgenomen versoepeling lijkt slechts gevallen te betreffen waarin een lichaam nieuwe aandelen uitreikt. De staatssecretaris gaat daarmee grotendeels voorbij aan de wezenlijke kanttekeningen die de Orde in zijn brief van 20 maart jl. aan uw commissie ten aanzien van deze surtax maakte.

In de voornoemde brief signaleerde de Orde dat in een groot aantal gevallen waarin surtax zal worden geheven, het claimverlies, dat de surtax beoogt te beperken, zich in het geheel niet voordoet. In die gevallen is de heffing van surtax dan ook onredelijk te noemen. Deze onredelijkheid wordt veroorzaakt doordat de verminderingsregel (zoals opgenomen in het vierde lid) gebrekkig is. Zo wordt onvoldoende rekening gehouden met de kwaliteit van de aandeelhouders. Daarnaast wordt uitgegaan van een uitdeling op alle aandelen en wordt geen rekening gehouden met nieuw uitgegeven aandelen.

In een brief aan uw commissie van 22 mei jl. (met kenmerk WDB 2001/316M, "inventarisatie knelpunten en invoeringsproblemen Belastingherziening 2001") gaat de staatssecretaris in op het door de Orde geleverde commentaar. In deze brief noemt de staatssecretaris een aantal argumenten op grond waarvan hij de suggesties van de Orde niet overneemt. De Orde is van mening dat deze argumenten onjuist zijn en wel om de volgende redenen.

1. Volgens de brief is om praktische redenen gekozen voor een evenredige vermindering voor zover er aandeelhouders zijn met een belang van meer dan (lees: tenminste) 5 percent. Ondanks de eenvoud van een dergelijke regeling, blijft de Orde grote bezwaren houden tegen een regeling die meer dan incidenteel en een – blijkbaar doelbewuste – strafheffing oplegt waar geen claim verloren gaat. De Orde is van mening dat het niet zo mag zijn dat een onredelijk uitwerkende wettelijke regeling vanwege praktische redenen niet wordt aangepast.
2. De staatssecretaris gaat voorts in op het commentaar van de Orde dat er ten onrechte wordt uitgegaan van een uitdeling op *alle* aandelen. De staatssecretaris acht dit terecht, omdat de heffing anders zou kunnen worden omzeild door aandelen in te kopen van voor vermindering kwalificerende aandeelhouders. De Orde acht de term "omzeilen" in dit verband niet op zijn plaats. De staatssecretaris gaat er immers aan voorbij dat er ook bij een dergelijke inkoop geen claim verloren gaat. Het zou derhalve niet meer dan terecht zijn, dat de surtax, die tenslotte beoogt claimverlies tegen te gaan, in een dergelijk geval niet wordt geheven.
3. De staatssecretaris stelt daarnaast dat de gekozen benadering past binnen de gedachte dat alle aandeelhouders per 1 januari 2001 geacht werden voor een evenredig gedeelte recht te hebben op de aanwezige winstreserves. Deze gedachte is op basis van de achtergrond van de introductie van de surtax echter irrelevant. De surtax belast immers (na 1 januari 2001) uitgekeerde excessieve dividenden, vanwege claimverlies in de handen van een bepaalde categorie aandeelhouders. De surtax legt geen claim op de winstreserves als zodanig.
4. Ten slotte lijkt de staatssecretaris slechts voor een klein gedeelte tegemoet te komen aan de gesignaleerde bezwaren bij het uitgeven van nieuwe aandelen. In de veegwet wordt de delegatiebevoegdheid zodanig verruimd dat de mogelijkheid ontstaat nadere regels te stellen voor de uitgifte van nieuwe aandelen. Hoe die regels er uit gaan zien is op dit moment nog onduidelijk. Wel blijkt uit de toelichting dat de staatssecretaris kennelijk alleen aan de bezwaren tegemoet wil komen indien nieuwe aandelen worden uitgereikt aan een aandeelhouder die op dat moment reeds tenminste 5 percent van de aandelen houdt. Dit is naar de mening van de Orde onterecht. Ter zake van uit te keren dividenden op nieuw uitgegeven aandelen aan een nieuwe aandeelhouder, die door de uitgifte ten minste 5 percent van de aandelen verkrijgt, is immers geen sprake van enig claimverlies. Onder het huidige voorstel worden deze dividenden nog steeds met surtax belast, hetgeen naar de Orde meent een onredelijke uitkomst van de regeling is.

Op grond van bovenstaande overwegingen acht de Orde de in de veegwet op dit gebied opgenomen wijzigingen ontoereikend. De reeds in zijn brief van 20 maart door de Orde gesuggereerde wijziging, komt aan al deze bezwaren tegemoet, zonder overigens, dat de regeling hierdoor minder praktisch zou worden.

De Orde stelt dan ook voor deze aanpassing alsnog in overweging te nemen, dan wel overige aanpassingen door te voeren die er toe leiden dat de surtax niet meer, of althans in minder gevallen, onnodig tot onredelijke resultaten zal leiden.

2. Terugwerkende kracht (artikel XIV van het voorstel)

Artikel XIV van de eerste Veegwet voorziet in de mogelijkheid om bij ministeriële regeling wijzigingen aan te brengen in één of meer belastingwetten die ten gevolge van samenloop van wetsvoorstellen niet of niet juist zijn geregeld (“Regeling Samenloop”). Een aantal van de thans voorgestelde wijzigingen hadden via een wijzigingsbeschikking gebaseerd op deze Regeling Samenloop kunnen worden gerealiseerd. Nu dat niet voor alle wijzigingen mogelijk is, is uit het oogpunt van duidelijkheid gekozen voor één wetsvoorstel waarin alle wijzigingen worden opgenomen.

De Orde constateert daarbij dat in het wetsvoorstel op een aantal punten met terugwerkende kracht tot 1 januari 2001 voor belastingplichtigen *verzwarende* maatregelen zijn opgenomen die niet op basis van de voornoemde Regeling Samenloop hersteld zouden kunnen worden. In dit kader wordt onder meer gewezen op Artikel I, onderdelen A, D, L, M en N, Artikel III, onderdeel C en Artikel IV. Voor zover sprake is van wijzigingen die ten gunste van belastingplichtigen strekken bestaat tegen de terugwerkende kracht geen bezwaren. Dit is evenwel anders indien sprake is van belastingverzwarende maatregelen.

In het recente verleden – de Orde verwijst onder meer naar de in het kader van het belastingverdrag met Malta en het wetsvoorstel naar aanleiding van het baksteenarrest gevoerde discussie – zijn door Uw Kamer de kaders aangegeven waarbinnen terugwerkende kracht geoorloofd moet worden geacht. Tevens kan worden verwezen naar de brief van de staatssecretaris van 25 juni 1997, nr. WDB 97/232 aan uw commissie. Uitgangspunt daarbij is allereerst dat terugwerkende kracht slechts mogelijk is als voldaan wordt aan het kenbaarheidsvereiste. Nu de wijzigingen eerst geruime tijd na 1 januari 2001 bekend zijn gemaakt is hieraan niet voldaan, zodat de Orde van mening is dat het voorstel reeds op dit punt in strijd is met de eerder geformuleerde uitgangspunten met betrekking tot de toelaatbaarheid van terugwerkende kracht. Ook overigens ziet de Orde geen aanleiding tot terugwerkende kracht, nu van aanmerkelijke aankondigingseffecten of grote budgettaire gevolgen niet gesproken kan worden.

In de algemene toelichting wordt opgemerkt dat de voorgestelde wijzigingen slechts herstel van gebleken evidente technische omissies betreffen. De Orde bestrijdt dat hiervan sprake is in de bovenvermelde gevallen, zoals ook reeds blijkt uit de artikelsgewijze toelichtingen op de diverse artikelen. Wijzigingen worden doorgevoerd ‘ter voorkoming van misverstanden’ (artikel 2.5 Wet IB 2001), om ‘gelijke behandeling’ te bewerkstelligen (artikel 2.17 Wet IB 2001) of om ‘a-contrario redeneringen te voorkomen’ (artikel 4.17 Wet IB 2001). Ook overigens ziet de Orde geen aanleiding terugwerkende kracht aanvaardbaar te achten ter zake van dergelijke omissies. De materiële reikwijdte van de voorstellen is beperkt. Dat neemt niet weg dat de acceptatie van deze terugwerkende kracht een naar de Orde meent ongewenst precedent schept. De Orde is derhalve van mening dat de terugwerkende kracht met betrekking tot voor belastingplichtigen verzwarende maatregelen ongedaan gemaakt dient te worden.

De Orde zou het zeer op prijs stellen als u bij uw afwegingen en discussie met de
Staatssecretaris van Financiën bovenstaande opmerkingen van de Orde wilt betrekken.

Een kopie van deze fax heeft de Orde heden gezonden aan de Staatssecretaris van Financiën.
Graag is de Orde bereid de bovenstaande vragen en opmerkingen mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,
De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

mr. M.V. Lambooy